

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

16 Nisan 2021

Sayı :30824082-610 811048
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

Ek:

-Liste (6 Sayfa)

-Cevap Yazısı (49 Adet, 107 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN
TBMM 7/43226 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Diyarbakır Sur İlçesi Çiftehan Sokakta bulunan Mehmethan Pasajındaki 51 esnafın işyerlerinin bulunduğu bina 2017 yılında mülk sahiplerinin talebi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kamulaştırılmıştır.

Ancak sadece bahse konu binanın kamulaştırıldığı, ne ilgili dönemde ne de halihazırda binanın kamunun yürüttüğü herhangi bir proje (yol, vb.) önünde engel teşkil etmediği ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır Sur İlçesi Çiftehan Sokakta bulunan Mehmethan Pasajındaki 51 esnafın işyerlerinin bulunduğu binanın 2017 yılında kamulaştırılırken tam da Covid-19 Pandemi günlerinde esnaflara işyerlerini boşaltmaları için tahliye yazısı gönderilmesinin gerekçesi ve izahı nedir?
- 2- Binanın yıkımı yapılarak bahse konu binanın atıl bir hale getirileceği iddiaları doğru mudur?
- 3- İddialar doğru ise, bahse konu oluşacak hem kamu zararı hem de Covid-19 Pandemi günlerinde zaten ekonomik olarak sorun yaşayan 51 esnafın akıbeti ile ilgili olarak ne tür somut adımlar atılacaktır?
- 4- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüyle 51 esnafın yaptığı ilk görüşmede, ilgili esnaflara, "binanın ihtiyaç olduğu için değil, mülk sahiplerinin istediği için kamulaştırıldığının" ifade edildiği iddiaları doğru mudur?
- 5- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüyle 51 esnafın yaptığı ikinci görüşmede ise, binanın yıkılıp, binanın karşısındaki eski borsa binasının restorasyonu esnasında bina arsasının şantiye olarak kullanılacağı ifade edildiği iddiaları doğru mudur?
- 6- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüyle 51 esnafın yaptığı üçüncü görüşmede ise, binanın sağlam olmadığı için kamulaştırıldığının ifade edildiği iddiaları doğru mudur?
- 7- Bahse konu binanın riskli yapı olduğuna dair bir rapor olmadığı ve Sur İlçesinin 2012 yılında bakanlar kurulu tarafından riskli alan ilan edilmesine karşın mevzuata göre; "Bir yapının riskli alan içinde bulunması o yapının riskli yapı olduğunu göstermez. Riskli alan içinde bulunan yapı için riskli yapı tespitinin ayrıca yapılması gerekmektedir" ve "Riskli yapılar, tapu kütüğünün beyanlar hanesinde belirtilmek üzere, tespit tarihinden itibaren en geç on iş günü içinde bakanlık veya idare tarafından ilgili tapu müdürlüğüne bildirilir, Tapu kütüğüne işlenen belirlenmeler hakkında, ilgili tapu müdürlüğünce aynı ve şahsi hak sahiplerine bilgi verilir." ifadeleri göz önüne alındığında, bina ile ilgili herhangi bir bildirim olmamasına rağmen binanın riskli yapı olduğu yönünde açıklama yapılmasının gerekçesi ve izahı nedir?

- 8- 51 esnafın Milli Emlak Müdürlüğü ile koordineli bir şekilde kamulaştırma tarihinden sonraki 28 aylık dönem için ecrimisil bedeli ödenmesiyle ilgili çalışma ve görüşme yapıldığı, ecrimisil bedellerinin tespit edildiği ve yaklaşık 50 bin TL civarında bir ecrimisil ödemesinin ilgili 51 esnaf tarafından yapıldığı göz önüne alındığında, yaklaşık 80'den fazla dükkanın bulunduğu pasajda, 71 işyerinde 51 kiracı ile pasajda 40 yılı aşkın esnafılık yapan vatandaşların akıbeti ile ilgili olarak Bakanlığınızca ne tür somut adımlar atılacaktır?
- 9- Yaklaşık 1 yıldır süren Covid-19 Pandemi döneminde ilgili esnafların işyerlerini boşaltması akabinde, halihazırda ciddi ekonomik sıkıntı yaşayan esnaf ve vatandaşların durumu ile ilgili alınacak tedbirler nelerdir?
- 10- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün bahse konu tahliye yazısı ile AKP Hükümetinin esnafa destek söylemleri çelişmemekte midir?
- 11- Ayrıca Covid-19 Pandemi döneminde esnafın bulunduğu sokakta ve civarda 70 işyerinin taşınabileceği uygun dükkanların da olmadığı göz önüne alındığında, taşınacak işyeri bulamayan, eşyalarıyla ortada kalarak ayrıca işyerlerini de kapatarak çalışanları ile işsiz kalacak olan vatandaşlarımızın mağduriyetleri göz önüne alınmış mıdır?
- 12- Yaklaşık altmış yıldır bulunduğu sokağa ekonomik ve sosyal açıdan katkı sunan binanın işlevini yitirerek yaşanacak ekonomik ve sosyal kayıp göz önüne alınmış mıdır?
- 13- Yukarıda anılan yaşanacak olası tüm sorun ve mağduriyetler göz önüne alınarak ivedi değerlendirme yapılacaktır mıdır?

CEVAPLAR:

Bilindiği üzere, "Suriçi Bölgesi" 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında 22.10.2012 tarihli ve 3900 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Riskli Alan" ilan edilmiş olup, söz konusu riskli alan sınırları içerisinde Koruma Amaçlı İmar Planı kararları doğrultusunda Bakanlığımızca proje ve yapım çalışmaları yürütülmektedir. Ayrıca 25.03.2016 tarihli ve 29664 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2016/8659 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Suriçi Bölgesi riskli alan sınırları içerisinde bulunan bazı taşınmazlara dair Bakanlığımız tarafından Acele Kamulaştırma Kararı alınmıştır.

Soru önergesine konu olan ve Mehmethan Pasajı olarak bilinen Dabanoğlu Mahallesi, 166 ada 12 nolu parsel üzerindeki 2455,84 m2'lik 5 katlı yapının 25 maliki ile Mayıs 2017 tarihinde rızai uzlaşmaya varılmış, 2.107.486,00.- TL Kamulaştırma Bedeli tüm maliklerin hesabına yatırılmıştır ve taşınmazın Hazine adına devir ve tescil işlemleri tamamlanmıştır. Bakanlığımızca Gazi Caddesinin doğusunda yer alan mahallelerde hasarlı yapılara yönelik yürütülen harfiyat kaldırma çalışmaları kapsamında çalışma alanı ve yaşam alanı olarak alanlar belirlenmiş ve soru önergesine konu taşınmaz yaşam alanı içerisinde kalmıştır. Ayrıca yaşam alanı içerisinde yer alan Cevatpaşa Mahallesi 38 ada, 13 nolu parsel, 39 ada 18 nolu parsel, 43 ada 7 nolu parsel, Dabanoğlu Mahallesi 169 ada 3 nolu parsel, 173 ada 8 nolu parsel, 175 ada 6 nolu parsel, Savaş Mahallesi 379 ada 12 parsel, 380 ada 2 parseldeki taşınmazlar içinde uzlaşma görüşmeleri tamamlanmış olup uzlaşma görüşmeleri sonuçlanan bu yapılar yıkılmıştır.

Yapılan incelemede, 166 ada 12 parsel sayılı taşınmazın uzlaşma yoluyla kamulaştırıldığı, 06/06/2017 tarihinde Hazine adına tescil edildiği ve Hazine adına tescil tarihinden itibaren işgal edilen alan için 41 işgalci (esnaf) hakkında işgal dönemi olan 28 aylık dönem için yaklaşık 104.000,00.- TL'lik ecrimisil tahakkuk işlemleri yapıldığı, bu bedellerden bir kısmının ödendiği, bir kısmının tebligat aşamasında olduğu, anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 75 inci maddesinde bulunan "*Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları, özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz mallar ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, füzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, idarelerin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve füzuli şagilin kusuru aranmaz.*" hükmü gereğince Hazine adına tescil tarihinden itibaren söz konusu taşınmazın üzerinde bulunan işyerleri ile ilgili ecrimisil işlemi yapılmış ve ecrimisil işlemi yapılan işyerlerinin 2886 sayılı Kanunun 75 inci maddesinde bulunan "*İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.*" hükmü gereğince tahliye edilmesi gerektiğinden gerekli işlemler yapılmıştır.